

(۵-۱)

د. نزار عىسمەت
چارەسەر كارى دەروونى

دھۆك

كەشەكردنى سۆزەكانى منداڭ

سۆزەكان: ئەو ھەستانەن كە لە ناخماندا، ئەسپىت خۇشى بن، يان نەخۇشى، باش يان خراب، ئىجابى يان سەلبى.

منداڭ بە ئاسانى ئەتوانىت حالەتە جەستەبىيەكانى بەرجەستەبكات، وەك ئەوھى جىيەكى بېشىت، يان ئەگەر نارەھەت بىت، بەلام زەحمەتە منال بتوانىت وەسفى حالەتە سۆزدارىيەكانى خۇى بكات.. ھەرودھا زەحمەتىشە بزانىت ھۇى ئەو حالەتەنە چىن؟ ئەوانەھى خوارەوھ چەند نەوونەيەكن بۇ سۆزە سەلبى و ئىجابىيەكان.

سۆزە سەلبىيەكان:

- ۱- سەبرنەگرتن
- ۲- دىنيانەبوون
- ۳- تورەيى
- ۴- دلەپراوگى
- ۵- ھەستکردن بەختەتا
- ۶- گومان
- ۷- ترس
- ۸- خەمۆكى
- ۹- رق ئىيوونەوھ

سۆزە ئىجابىيەكان:

- ۱- قەناەت
- ۲- تامەزرۆكردن
- ۳- خۇشى
- ۴- چىز
- ۵- خۇشەويستى
- ۶- شادى
- ۷- وپوزان
- ۸- كەيفکردن
- ۹- فزولى.

ئەركى باوكان و دايكان ئەوھىيە منداڭكى ھاوسەنگ لەلەيەنى سۆزدارىيەوھ پى بگەيەنن، بەشپوھىيەك لە شپوھىيەكاندا بتوانىت گىرەتەكانى خۇى چارەبكات و بتوانىت تىكەلى منلان بىت و رەچاوى خەلكى بكات و بتوانىت بىرپارە تايىبەتايىيەكانىشى بدات.